

וקיבעו לנו זמן שבו יבוא המזיק עמי לדון לפניהם —

מקבעינן ליה, עושה בית הדין כבקשתו של הניזק.

ואי לא אזיל המזיק, אם לא שמע המזיק לבית הדין לילך לארץ ישראל **משמתנין ליה למזיק**, בית הדין מטיל נידוי על המזיק.

בין כך ובין כך, בין שקבעו בית הדין זמן לילך לארץ ישראל, ובין אם לאו — **משמתנין ליה למזיק**,⁽¹⁰⁾ **דאמרינן ליה**, כי בית הדין אומר לו: **סליק הזיקך**, **מדרכי נתן** כדמפרש ואזיל, כלומר: בית הדין מאיים על המזיק בנידוי אם לא יקיים את דבריהם לסלק את המזיק שהזיק, וחייב הוא לסלקו משום דברי רבי נתן —

דתניא, רבי נתן אומר: מנין שלא יגדל אדם כלב רע בתוך ביתו, ולא יעמיד סולם רעוע בתוך ביתו?

שנאמר "ולא תשים דמים בביתך".

הנזקים האלו אצלם **משונה הוא**, וכיון שמשונה הוא הרי הם תולדה של "קרן" תמה, ומשלמים הם חצי נזק בלבד וקנסא הוא —

ולכן **לא מוגבינן** לנזקים אלו **בבבל**, שאין דנין דיני קנסות בבבל.⁽⁷⁾

ולא אמרו כן אלא כשאכלו כבשים ותרנגולים גדולים.⁽⁸⁾

אבל אם אכל הכלב או החתול כבשים ותרנגולים **זוטרי** [קטנים] **אורחיה הוא**, ותולדה של "שן" הם, **ומגבינן** להו בבבל, שדיני ממונות הם הנידונים אף בבבל.

ואפילו בגדולים **אי תפס הניזק לא מפקינן מיניה** [אין מוציאים ממנו].⁽⁹⁾

ואי לא תפס הניזק, **ואמר הניזק לבית הדין: אקבעו לי זימנא לארץ ישראל**, השיאוהו למזיק שילך עמי לדון לפני דיני ארץ ישראל שהם סמוכים ויכולים לדון,

הדרן עלך פרק אלו נערות

א. בשור תם שאינו גובה אלא מגופו, אין מועיל תפיסה אלא כשיתפוס את גוף המזיק.

ב. אף בשאר נזיקין שאין גובין אותן בבבל, רק אם תפס את המזיק עצמו לא מפקינן מיניה, אבל ממון אחר אינו יכול לתפוס ואפילו שמשלם מן העלייה.

ג. אפילו בשור תם יכול לתפוס ממון אחר עד שישלם לו מגופו.

10. כתב הרא"ש [בבבא קמא טו ב], שכל דין זה אינו אלא בכלב דאכל אימרי ושונרא דאכל תרנגולא, אבל שאר שור תם אין משמתין אותו, ובשור המועד נסתפק הרא"ש שם אם משמתנין ליה.

7. שאין שם סמיכה בזקנים, ואין הדיינים נקראים "מומחים", וגבי קנס כתוב "ירשיעון אלהים" דהיינו דיינים מומחים, רש"י.

8. בבבא קמא טו ב גרסינן: **והני מילי ברברבי**, והיא גירסא נכונה יותר.

ונתבאר כאן על פי רש"י בבבא קמא טו ב, ש"רברבי" קאי גם על הכבשים מלבד התרנגולים, ויש ראשונים שחולקים על זה וסוברים, דאפילו כבשים קטנים משונה הוא, וקצת משמע כן מלשון רש"י כאן.

9. שלש שיטות יש בראשונים בדין תפיסה זו [ראה תוספות ורא"ש, ומרדכי בפרק המניח]: